

Comunicació, Educació i Alfabetització Mediàtica

Codi: 103125

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	3	0

Professor/a de contacte

Nom: José Manuel Pérez Tornero

Correu electrònic: JosepManuel.Perez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Laura Cervi

Cristina Pulido Rodriguez

Prerequisits

Coneixements de l'anglès com a llengua estrangera suficients per llegir lectures recomanades i seguir conferències..

Objectius

L'objectiu central de l'assignatura és donar a concertar les relacions ens comunicació i educació i sensibilitzar a l'alumnat amb els problemeas i oportunitats que aquesta relació suscita.

Es tracta, també que l'alumnat adquireixi capacitats per desenvolupar projectes educomunicatius.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Concebre, planificar i executar projectes periodístics en tot tipus de suports.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar un coneixement adequat de la realitat sociocomunicativa de Catalunya en el context espanyol, europeu i mundial.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.

- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els processos informatius, així com dels corrents i les teories que els formalitzen en el procés de planificació de l'alfabetització mediàtica.
2. Aplicar la deontologia professional del periodisme a la comunicació estratègica en l'àmbit de l'alfabetització mediàtica.
3. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
4. Aplicar les tecnologies i els sistemes utilitzats per processar, elaborar i transmetre informació en el camp de la comunicació estratègica.
5. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
6. Demostrar que coneix com es gesten i difonen les estratègies comunicatives dels actors públics a partir dels principals debats d'actualitat.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
8. Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
9. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
10. Planificar i executar projectes periodístics en l'àmbit de l'alfabetització mediàtica.
11. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
12. Valorar l'impacte de les innovacions tecnològiques en el funcionament del sistema comunicatiu català i espanyol.

Continguts

TEMES

1. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ, EDUCACIÓ I COMUNICACIÓ

1 Educació i socialització. Els orígens de l'escola actual. La impremta, la revolució industrial i l'educació obligatòria. Els objectius de l'escola. L'escola i les tecnologies de la comunicació. La crisi de l'educació formal.

2 El repte de l'educació al llarg de la vida. Les TICs i les noves oportunitats educatives.

3 La cultura mediàtica actual i els valors educatius. El paper de la família i el grup d'edat.

2. LA FUNCIÓ EDUCATIVA DELS MITJANS

1 Orígens. Context teòric. Plantejaments ideològics de la funció educativa dels mitjans de comunicació: el debat actual.

2 Mitjans educatius. La televisió i l'educació. Els models de televisió educativa. Internet, la WEB i l'educació. Videojocs i educació. Formats i continguts.

3 Les tecnologies digitals com a suport educatiu.

3. L'ALFABETITZACIÓ MEDIÀTICA I INFORMACIONAL

1 El marc conceptual de l'alfabetització mediàtica i informacional.

2 El desenvolupament internacional de l'alfabetització mediàtica: el paper de la UNESCO, la Comissió Europea, etc.

3 Polítiques i estratègies de l'educació en mitjans. La reflexió crítica i la producció audiovisual per part de l'alumne. L'ús de mitjans en contextos educatius. La participació comunicativa i la ciutadania activa.

4. L'AUDIÈNCIA INFANTIL I JUVENIL

1 Infància i mitjans: Conductisme i teoria de l'aprenentatge social. Cognitivisme i interaccionisme simbòlic. Teoria de la complexitat. Els drets de la infància i la comunicació.

2 Continguts i usos de risc. El debat sobre la violència i els mitjans de comunicació. L'ús abusiu.

3 Les investigacions sobre comunicació i infància. Els canvis en la infància i en els mitjans de comunicació durant els darrers anys.

5. PROJECTE EDUCOMUNICATIU

1 Conceptualització i definició del projecte. Fases de realització.

2 La recerca prèvia: audiències, llenguatges i contextos

3 Disseny de continguts i guionització.

4 Planificació, producció i avaluació.

*** El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Metodologia

La metodologia de l'assignatura combina les sessions dirigides (classes teòriques i seminaris), amb activitats de supervisió (tutories grupals per l'elaboració del projecte educomunicatiu, la presentació del projecte i l'examen), i com a últim el treball autònom (individual i grupal).

Planificació de les sessions (subjecte a canvis, en tot cas qualsevol canvi s'avisarà prèviament a l'alumnat)

14-sep	Sessió Introducció
21-sep	Sessió Teòrica
28-sep	Tutories grupals
05-oct	Seminari (entrega individual)
19-oct	Sessió Teòrica
26-oct	Seminari (entrega individual)
02-nov	Tutories grupals
09-nov	Sessió Teòrica
16-nov	Tutories grupals
23-nov	Jornades
30-nov	Sessió teòrica
14-dic	Seminari (entrega individual)
21-dic	Tutories grupals

11-ene	Presentació projectes (entrega)
18-ene	Examen
25-ene	Reavaluació

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	10	0,4	1, 2, 7, 11, 12
Seminari	6	0,24	1, 3, 5, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Examen	3	0,12	2, 6, 7, 8
Presentació projecte	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12
Tutories grupals	12	0,48	2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Treball en grup	50	2	
Treball individual	20	0,8	1, 3, 5, 7, 11, 12

Avaluació

Activitats d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de tres activitats avaluatives:

Projecte educatiu: Treball en grup, mínim 3 persones. Les pautes del projecte estaran disponibles al campus virtual, les tutories grupals estaran destinades a realitzar el seguiment tant del disseny com l'elaboració del projecte.

Entregues seminaris: cada seminari tindrà una prova avaluativa que consistirà en un comentari de la lectura corresponent.

Examen: Al final de l'assignatura es realitzarà un examen teòric dels continguts apresos durant el semestre.

L'alumant té dret a la revisió de l'avaluació realitzada. Un cop publicades les notes, es convocarà a una tutoria de revisió per efectuar la mateixa.

REVALUACIÓ

L'activitat de reavaluació consistirà en un examen teòric que inclourà tant aspectes de les sessions teòriques, seminaris, com conceptes treballats en l'elaboració del projecte educatiu.

NO AVALUABLE

L'alumnant que no hagi entregat cap activitat formativa no podrà ser avaluat.

SUSPENS

Un motiu de suspens directe serà el plagi tant total com parcial de qualsevol dels documents entregats en les activitats avaluatives.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entregues seminari	25%	13	0,52	1, 5, 6, 7, 11, 12
Examen	30%	3	0,12	1, 5, 6, 7, 8
Projecte educatiu	45%	30	1,2	2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

BÀSICA

AGUADED, JOSÉ IGNACIO. (1999): *Convivir con la televisión. Familia, educación y recepción televisiva en niños y jóvenes*. Barcelona, Paidós

ALBERO ANDRÉS, MAGDALENA. (1984) *La televisión didáctica*. Mitre. Barcelona.

ALBERO ANDRÉS, MAGDALENA.(2010) *Jóvenes, internet y participación política*. Límites y oportunidades. Octaedro. Barcelona.

ALBERO ANDRÉS, M. (2004). The Internet and adolescents: the present and future of the information society. En Goldstein, Buckingham, Brougère. *Toys, Games and Media*. New Jersey/London. Lawrence Erlbaum Ass., 109-129.

BUCKINGHAM, DAVID. (2005) *Educación en medios. Alfabetización, aprendizaje y cultura contemporánea*. Paidós. Barcelona.

BUCKINGHAM, DAVID. y WILLET, REBEKAH. (Eds.) (2006) *Digital Generations*. Lawrence Erlbaum. London.

CARLSSON, ULLA.,TAYIE, SAMY. JACQUINOT, GENIÈVE., PÉREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL. (2008) *Empowerment trough Media Education. An Intercultural Dialogue*, Goteborg, Nordicom.

FERRÉS, JOAN (1994) *Televisión y educación*. Barcelona, Paidós

PÉREZ TORNERO, JOSE MANUEL (1994): *El desafío educativo de la televisión. Para comprender y usar el medio*. Barcelona, Paidós.

PÉREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL ET AL (2000): *Comunicación y educación en la sociedad de la información*,Barcelona, Paidós.

PEREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL y VARIS, TAPIO. (2012) *Alfabetización mediática y nuevo humanismo*, Barcelona, UOC.

COMPLEMENTÀRIA

AA.VV. (1993): *Libro blanco: Crecimiento, competitividad, empleo. Retos y pistas para entrar en el siglo XXI*. Luxemburgo, Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas.

LIVINGSTONE, SONIA. y BOVIL MOIRA. (2002) *Young People and New Media*. Sage, London.

MASTERMAN, LEN (1993): *La enseñanza de los medios de comunicación*. Madrid, La Torre.

MORIN, EDGAR (1999). [Los siete saberes necesarios para la educación del futuro](#). UNESCO, París.

PAPERT, S. (1995): *La máquina de los niños. Replantearse la educación en la era de los ordenadores*. Barcelona, Paidós.

PÉREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL, y VILCHES, LORENZO. (2010) *Libro Blanco de la televisión educativa y cultural en Iberoamérica*, Barcelona, GEDISA

PIETTE, JACQUES. (1996): *Éducation aux Médias et fonction critique*.Montreal, L. Harmattan.

UNESCO (2005) *Informe mundial de la UNESCO. Hacia las sociedades del conocimiento*, Ediciones UNESCO,

<http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001419/141908s.pdf>

*** Al campus virtual es podran actualitzar referències d'aquelles lectures més significatives pel semestre corresponent.